

30.8.35

שאלת ו-ן חתלויה מעל ראש הקונגרס לא נפתרה עדיין.
נימוקים משפחתיים, כספיים ועסקיים מפריעים לו לקבל הנשיאות.
ילדיו סבלו מהזנחה, נשיאותו תעלה לו בחמש אלפים יתרים שאין לו,
וקשריו עם החברות החימיות העומדות להיווסד אינם מתישבים עם
נשיאות.

שלשום בשל רעיון כמעט גאוני שוויצמן היסכים לו:
להיכנס להנהלה כחבר וראש המחלקה המדינית. ו-ן הציג מקורם
תנאי שאני אהיה הנשיא. אך כשהוברר לו שאין הצעה זו בת-דיון
הסכים גם לנשיאותו של סוקולוב. כל השומעים חשבו שו-ן עושה
מעשה גדול שירים ערכו בעם ובתנועה יותר מכל מעשה שעשה ויעשה
מחוץ השגת הכרזת בלפור. שמחנו כלנו למוצא זה.

בערב קראני זיו שההצעה ההיא בטלה. הוא, זיו,
בא ללוצרן בכוונה אחת להחזיר ויצמן לנשיאות. משיחותיו עם כמה
אנשים הקרובים לקבינט ונמצאים בחוכו הוברר לו שאנו עומדים לפני
מאורעות חמורים מעין מאורעות 5-1914. המסבר עלול לפרוץ בעוד
3 חדשים. הכרחי ו-ן לעבודה פוליטית גדולה. א"י תעמוד
במרכז המאורעות. אנגליה חוששת לגורלה. עושים כנראה חוזים
עם אבן סעוד, אמיר עבדאלה ועירק להבטיח את הגב. בא"י היה
צריך להמצא ישוב יהודי גדול - ואנגליה בסוחה. בשעה זו
נחוצה דיקטטורה פוליטית של ו-ן. הוא האיש הגדול היחיד.
נחוץ לו חופש. הוא יכל לעבוד רק עם אנשים שיש לו אליהם אמון
מיוחד. ו-ן ימנה ועדה פוליטית מזיו, סקר, סטיין, נמיר ועוד.
יהיה אחראי בפני ההנהלה - אבל לא יהיה בהנהלה.

מיד קראני אידר ואמר, הגב' ויצמן אינה מסכימה
ש-ן יהיה חבר תחת נשיאות סוקולוב ולכן באה ההצעה החדשה.

כששקלתי את הדבר אמרתי לאידר שזה לא יתכן.
התנועה לא מסכים שהפוליטיקה תמסר לו-ן מחוץ להנהלה. חזרתי
לזיו ואמרתי לו זאת. זיו ביקש להפגש אתי שוב למחרת.

מיד ראיתי את ו-ן ואמרתי לו את דעתי. קשה קשה
להכריע - ענני.

הזמנתי מספר חברים - ברל, טבנקין, משה, קפלן,
זיאמה ובן-אהרון. דעתם הייתה שאין לקבל הצעה זו בשום אופן.
ויצמן צריך להשתחף בעבודה כנשיא או כחבר, מבלי שהוא יקבע
המדיניות או האנשים שיעשו העבודה המדינית.

היום נתכנסנו - ויצמן, בלומנפלד, גולדמן, קפלן,
שפרינצק, לוקר. הגדתי לוויצמן ברורות שהתנועה לא מסכים
לשום הצעה האומרת או אשר תתפרש שהמדיניות נמסרה לו ומחוץ
להנהלה. יש רק שתי ברירות. או נשיא או חבר בראש המחלקה
הפוליטית. בלומנפלד הודיע שזוהי גם דעת חבריו בסיעה א' -
האנגלים, הגרמנים והאמריקנים. ו-ן הודיע שבערב יתן תשובה.

- במסיבת חברים קטנה (ברל, יצחק, זיאמה, בן-אהרון,
בח-שבע, ציזלינג, בנקובר, גלילי, רמז) הסברתי מדוע איני
יכל לקבל שליחות להנהלה. הפעם - ז"א יציאה מהסתדרות
שבשבילי היא כיציאה מהארץ. דרכי ההגשמה נחלקים בחוכנו אלך
עם אחרים בדרך שיחליט הרוב. להוליד אני יכל רק בדרך שאני

מאמין בה. שלמות חנוכתנו ושלמות הציונות והעם היהודי הם
חנאים מוקדמים להגשמה. חנאי שלישי - שלמות הפועל עם דבר
האומה, עם דבר הציונות. שלושת הדברים האלה פגומים בחוכנו.

ברל ספר על סבלו. קו אחדות עבודה נשבר ע"י
הקבוץ. פגמת האיחוד נפגמה וכמה פעמים הרגיש שאינו עוד שליח
החנועה. אך נשאר לעבוד מאונס. הוא רואה שגם אני מאונס. אין
להחליף אותי בציונות. לא במדיניות החיצונית ולא במדיניות
הפנימית ויציאתי מהנהלה היא חורבן. אבל הכרחי האמון של
החנועה.

יצחק אמר שהאמון לא נפגע אף רגע, אך יש מחלוקת
איפה נקודת הכובד. כלנו אחראים זה לזה.

- לפנות ערב בא אצלי שורצבורד. שאלתיו מהי
ההנהלה שהוא היה מרכיב. חשבתו הייתה מענינת ראיתי שער עכשיו
לא הערכתיו כראוי.

קודם כל, ענה, הייתי מחזיר את ויצמן לנשיאות.
סיעתי אינה רוצה ואני יודע את חסרונותיו, אבל יש בו ניצוץ
אלהים. דבר מה שופע ממנו. מלה אחת שלו מספיקה להחזיק
סדר בקונגרס - כשגולדמן צריך להפציר במשך רבע שעה שיהיה שקט.
הוא עלול להעלות ספינתנו על שרטון, אבל מוכשר גם להכניס לחוף
מבטחים.

ב - אינו מתאר לעצמו הנהלה בלעדיו. בקשתיו לבל ידבר
עלי.

ג - היה מכניס את שרתוק. אי אפשר בלעדיו. אין לו

אמנם רוח הקודש, אבל הוא מיניסטר טוב מסוג בעל מלאכה.

ד - קפלן. הוא האיש במקומו. דעתם עליו הרבה יותר

טובה מאשר מביעים, כי יש חשבון מפלגתי לבלתי הלל מחוגד.

לא היה מכניס בלומנפלד - ביחוד שויצמן הוא נשיא.

הוא מעריך אישיותו המוסרית, אבל אינו גורס ציונותו. יש סכנה

שילך לויצמן ברגעי חולשתו וילחש באזנו לעשות כך או אחרת, אז

יזיק.

- הערכות קולעות. משלו או ממה ששמע?